

ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული მოქალაქეების, უცხოეთის მოქალაქეების შედარებით უმეტესწილად გათავისუფლება იყო, რაც მსხვერპლის გარეშე უნდა მომხდარიყო

ალბანურულაპლი ხელისუფლება გუზარის სიტუაციის პრობლემატიკის ბაკონტროლურა ნიშნავს

საქართველოს სიმბოლოების აღმშენებელი... ალბანურულაპლი ხელისუფლება გუზარის სიტუაციის პრობლემატიკის ბაკონტროლურა ნიშნავს

მინდა აღვნიშნავ, მაგრამ ეს არ არის... მინდა აღვნიშნავ, მაგრამ ეს არ არის

უკეთესი პირობები უნდა შექმნილიყო ჩვენი... უკეთესი პირობები უნდა შექმნილიყო ჩვენი

ჩვენს დღევანდელ ვარ, ადრინდელს... ჩვენს დღევანდელ ვარ, ადრინდელს

მართალია, როგორც აღვნიშნავ... მართალია, როგორც აღვნიშნავ

ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული... ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული

მისი წყალობით, რომ ქვეყანაში გაბოლ... მისი წყალობით, რომ ქვეყანაში გაბოლ

უკეთესი პირობები უნდა შექმნილიყო ჩვენი... უკეთესი პირობები უნდა შექმნილიყო ჩვენი

ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული... ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული

ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული... ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული

ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული... ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული

ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული... ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული

ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული... ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული

ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული... ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული

ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული... ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული

ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული... ჩვენი მთავარი ამოცანა გაერთიანებული

ალბანურულაპლი ხელისუფლება გუზარის სიტუაციის პრობლემატიკის ბაკონტროლურა ნიშნავს

ალბანურულაპლი ხელისუფლება გუზარის სიტუაციის პრობლემატიკის ბაკონტროლურა ნიშნავს

ალბანურულაპლი ხელისუფლება გუზარის სიტუაციის პრობლემატიკის ბაკონტროლურა ნიშნავს

ალბანურულაპლი ხელისუფლება გუზარის სიტუაციის პრობლემატიკის ბაკონტროლურა ნიშნავს

საქართველოს სახმარებელი სისხლის სამართლის კოდექსის 186-ე მუხლის 1 ნაწილით ირანის სახელმწიფოს მიმართული უკანონო მოქმედებების აღკვეთის შესახებ

საქართველოს სახმარებელი სისხლის სამართლის კოდექსის 186-ე მუხლის 1 ნაწილით ირანის სახელმწიფოს მიმართული უკანონო მოქმედებების აღკვეთის შესახებ

საქართველოს სახმარებელი სისხლის სამართლის კოდექსის 186-ე მუხლის 1 ნაწილით ირანის სახელმწიფოს მიმართული უკანონო მოქმედებების აღკვეთის შესახებ

ლოკუბენტი

მასივში 1997 წელს ვრცელდებოდა ეკონომიკური მდინარე... რამდენიმე წელიწადი განსაკუთრებით პრაქტიკულია...

ესმისა და საკონსტრუქციო მოსახერხებელია მიწები... 2. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ და საბაზო-ინვესტიციო...

დაეხმარებოდა საქართველო სახელმწიფო და სხვა დონორების... 10. საქართველოს საბაზო-ინვესტიციო სამსახურის (დ. მუხომედილი):

21. პრეზიდენტის ბრძანებით, მასში სახელმწიფოს ფართო... 22. სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა კაბინეტის...

საბრძანებლო ბრძანებით, რეაგირების, ეკონომიკური რეორგანიზაცია... 1. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (მ. ჯუღაშვილი):

3. სახმარისი ვალდებულებები შექმნილია სახელმწიფო... 4. საქართველოს ეკონომიკის სამინისტრომ (გ. მახარაძე):

11. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 12. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

23. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 24. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება 1998 წლის 25 თებერვლი. სახარტომალს აპროფიკის ფუნქციონირებისა და სახელმწიფო ბიუჯეტის უზრუნველყოფის 1997 წლის ძირითადი შედეგების შესახებ.

1) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება... 2) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება...

3) სხვა დანიშნულებით სამინისტროებსა და უწყებებში ერთად... 4) დაინტერესებული პირებისათვის კონკრეტული შემთხვევები...

15. საქართველოს საგარეო უწყებების და მინისტრთა... 16. საქართველოს საგარეო უწყებების და მინისტრთა...

25. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 26. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

5) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება... 6) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება...

7) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება... 8) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება...

17. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 18. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

27. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 28. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

9) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება... 10) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება...

11) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება... 12) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება...

19. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 20. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

29. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 30. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

13) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება... 14) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება...

15) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება... 16) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება...

21. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 22. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

31. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 32. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

17) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება... 18) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება...

19) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება... 20) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება...

23. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 24. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

33. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა... 34. საქართველოს სახელმწიფო უწყებების და მინისტრთა...

21) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება... 22) კულტურულ-საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება...

თავისის წინაპრისთვის

№ 48, პარასკევი, 27 თებერვალი, 1998 წელი.

საქართველოს რესპუბლიკა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გაზეთი № 10

თარიღი

**8 თებერვალს
ივანე ჯავახიშვილის
სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტს
80 წელი უეუსრულდა**

დღესასწაული გადაარჩენისა

საზეიმო წირვა სიონის ტაძარში

1918 წლის 26 იანვარს (8 თებერვალს) თბილისის უნივერსიტეტის ვახსნის დღეს, მისმა უწმინდესობამ, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა კირიონ II-მ პარაკლისი გადაიხადა, აკურთხა სიბრძნის გაძარი და განაცხადა:

„ცოდნისა და მეცნიერების მიმდევარნი დღეს შევიკრიბეთ ამ წმინდა ტაძარში, რომ გამოვითხოვოთ ღვთისაგან კურთხევა უნივერსიტეტის ვახსნისათვის. ამ ძვრა-რყევა და სიყმილის დროს ჩვენ შესაძლოთ დავინახეთ საძირკველი ჩვეუაროთ ქართულ მაღალ კულტურულ დანახებულებას, რომელმაც უნდა შეიტანოს მეცნიერების შუქი ჩვენი ხალხის ცხოვრებაში და რომელიც შეადგენს ჩვენი ხალხის სიამყეს. ეხლა თქვენს ხელშია, ბატონო პროფესორნო, ბედილბალი ამ მაღალი სამეცნიერო ტაძრისა. ჩვენი გული ივსება სიხარულით, რომ სიბრძნეს, რომელიც დაუსრულებელია, ვნერგავთ ამიერიდან ჩვენს ხალხში. ამ დღეს მოვესწარი, რომ ქართულ უნივერსიტეტს ვახსნიოთ“...

მას შემდეგ 80 წელი გაიდა, და აი, 8 თებერვალს სიონის საკათედრო ტაძარში საზეიმო წირვის დასასრულს ქართული ეკლესიის საკათემპრობელი, უწმინდესი და უნეტარესი ილია II თბილისის უნივერსიტეტის რექტორს, აკადემიკოს როინ მეტრეველს სასუქრად გადასცემს ივერიის ღვთისმშობლის ხატს, რომელიც ათონის მთაზე დაუხატავთ, ნებით ქართველი ბერებსა, ითანე ღვთისმეტყველის სახანეში რომ მოღვაწეობდნენ და 1904 წელს ქალაქ ორიოლში მყოფი კირიონისათვის (რომელიც იმხანად უკისკობის რაგში იყო) გადაუციათ.

— მოგვხსენებთ, უნივერსიტეტი კირიონმა აკურთხა. ეს ხატიც — „ივერიის ღვთისმშობელი“

ლი“ მას ეკუთვნოდა. უპრიანია, იგი როგორც მუარველი უნივერსიტეტისა, მისი რექტორის კაბინეტში დასვენდეს, — თქვა ილია II-მ.

შემდეგ უწმინდესმა და უნეტარესმა ბრძანა ერის წინაშე ბაგონი როინ მეტრეველს დამსახურებაზე და ამ ღვაწლისათვის იგი ოქროს ჯვრით დააჯილდოვა, თანაც მგრუნველობით დასძინა: „ეს ჯვარი თქვენ უნდა აგაროთ!“.

უნივერსიტეტის რექტორმა დიდი მადლობა მოახსენა უწმინდესს და აღთქმა დალო, რომ ყველაფერს ილონებს დიდი ივანე ჯავახიშვილის დაწვეული საქმის წარმატებით გაგრძელებისათვის.

— როცა ქვეყანაში მძიმე პერიოდი დგება, კრი და ბერი უნდა გამოვლიანდეს. განსხვავდეს ეამს ჩვენ სრულიად საქართველოს პატრიარქის გვერდით ვიყავით და მისი თითოეული სიტყვა, თითოეული შეგონება ჩვენგან სრულდებოდა, — თქვა როინ მეტრეველი.

... და დაღვა აპოთეოზის ეამი:

იხ. 33 - 6 33.

სურათივზე: (ზემოდან) დიდი სამეცნიერო საბჭოს სხდომა; ყვავილებით ამკობენ ივანე ჯავახიშვილის საფლავს; სიონში საზეიმო წირვაზე.

გიენიჭა სრულიად განსაკუთრებული სტატუსი

საპარტოვალს პრეზიდენტის ელზარ შვერდნაძის
9 თებერვლის რაღირინგარეშად

ურნალისტი ნატო ონიანი:
— ბასულ კვირას გაიმართა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დაარსების 80 წლის იუბილეს მოსამზადებელი კომისიის სხდომა. თქვენ დიდი მნიშვნელობა მიანიჭეთ საქართველოს მეცნიერების უპირველესი ტაძრის იუბილეს და თქვით, რომ იგი განსაკუთრებულ გარემოში, განსაკუთრებულ სიტუაციაში და განსაკუთრებულ ვითარებაში აღინიშნება.

ელზარ შვერდნაძე:
— მე ძალიან მოკლედ ვიპასუხებთ. ამ სხდომაზე ვთქვი, რომ იუბილე, რა თქმა უნდა, არ არის და არც იქნება მხოლოდ ფორმალური ღონისძიება, ასე ვთქვათ, იუბილე იუბილესათვის. იუბილემ უნდა ცხადდეს, დადასტურდეს, რამდენად არის მზად ქართული მეცნიერება, საუნივერსიტეტო განათლება თავისი პატრიოტიკული სულისკვეთებით, პროფესიონალიზმითა და მაღალი ინტელექტით იმისათვის, რომ კვლავ ღირსეული წვლილი შეიტანოს ქართული ცივილიზაციის განვითარებაში თვისებრივად ახალ, დამოუკიდებლობის ეტაპზე.

ჩვენი ეროვნული მეცნიერება მხოლოდ სამეცნიერო ნაკადის განუყოფელი ნაწილია და ამ თვალსაზრისით, იგი საკუთრივ მნიშვნელობის ფუნქციონირებას წარმოადგენს. რეფორმები აქვე მიმდინარეობს და კვლავ გაგრძელდება, და უნივერსიტეტი რეფორმის ძალიან კარგი მაგალითია.

იუბილე მიღწევის შეფასების, სამომავლო გეგმების დასახვის შესანიშნავი საშუალებაა. საქართველოს სამეცნიერო სკოლები ახალ მიჯნასთან იმყოფებიან და უეჭველად შეძლებენ მის გადალახვას ყოველი ჩვენგანის შექმნისაგან, შესაბამისი დახმარებითა და მხარდაჭერით. თანამედროვე, განვითარებული მეცნიერების გარეშე არ არსებობს ცივილიზებული ერი. ეს ყველამ კარგად უნდა გავაცნობიეროთ. რა თქმა უნდა, არც ის არ არის შემთხვევითი, რომ ჩემი ბრძანებულებით უნივერსიტეტს სრულიად განსაკუთრებული სტატუსი მიენიჭა. აქვე უნდა ვთქვა, ასეთი სტატუსი სხვა უმაღლეს სასწავლებლებზე, ყოველ შემთხვევაში, ჯერჯერობით, არ გავრცელდება. ეს უნივერსიტეტი უნივერსიტეტი თავისი განსაკუთრებული დანიშნულებით ქართველი ხალხის ისტორიაში.

სტიპენდიები კვლავ გაიზარდა

საპარტოვალს პრეზიდენტის ბრძანებულების შესაბამისად, 1997 წლის აგვისტოდან თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებისა და ასპირანტების სოციალური დაცვის შემდგომი ამაღლების მიზნით, სტიპენდიებმა 20 პროცენტით მოიმატა.

წელს, იანვრიდან, საქართველოს პრეზიდენტის ახალი ბრძანებულების — „საბიუჯეტო სფეროს დანახებულ მუშაკთა შრომის ანაზღაურების მოწესრიგების, მოსახლეობის სოციალური უზრუნველყოფისა და სოციალური დაცვის დამატებით ღონისძიებათა შესახებ“ — საფუძველზე, სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებლების სტიპენდიების ფონდი 10 პროცენტით გაიზარდა. ამის საფუძველზე თბილისის უნივერსიტეტის რექტორატმა გაზარდა სტუდენტთა და ასპირანტთა სტიპენდიები დასწრებული სწავლების ასპირანტთა სტიპენდიებიც გაზარდა 20 ლარი, დასწრებული სწავლების ყველა სახის სახელობითი სტიპენდია — 20 ლარი, ურიადლოსნის — 17 ლარი, კარგოსნის — 13 ლარი, მნიშვნელოვანი სტიპენდია — 9 ლარი.

თარიღი

დღესასწაული გადარჩენისა

საზიემო წირვა სიონის ტაძარში

ილია შიორემ მიმართა თავის წინამორბედ პაგრიარქთა სულს, რომელთა სანუკვარი მიზანი იყო ხალხისა და ეკლესიის ერთობა: „გახაროდენ, ჩვენ ერთად ვართ!“

მანამდე კი... დილის 9 საათზე გაიმართა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიდი სამეცნიერო საბჭოს სხდომა, რომელზეც რექტორმა შეკრებილთ მიმართა: ჩვენ დღეს შევიკრიბეთ, რათა ერთმანეთს მივულოდოთ უნივერსიტეტის დაარსების 80 წლისთავს.

უნივერსიტეტის გახსნა დავით აღმაშენებლის მოხსენიების დღეს შემთხვევითი როლია. დავითი გადასარსული. აღსანიშნავია მისი მხსენებელი.

ნათლება-კულტურის უდიდესი მოამბე გახლდათ, სწორედ მისი მეოხებით დაარსდა უნივერსიტეტი გელათში. დიახ, უნივერსიტეტი, როგორც შემადგენელი ელემენტი, გელათი ახალ ათინად და მეორე იერუსალიმად იყო ჩაფიქრებული, ეს იმას ნიშნავს, რომ მას ცოდნისა და რწმენის შერწყმა უნდა ეკისრა...

დღეს, ჩვენი უნივერსიტეტი იმ უძველესი ტრადიციის კვლამე მოდის და ერის ცხოვრების ყველა ეტაპზე წარმოადგენდა და წარმოადგენს ეროვნული თრეგედიის უმაღლესი განათლების კერას და ფლაგმანს.

ჩვენი ვალია, ყოველმხრივ გავაძლიროთ საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება — უნივერსიტეტის განსაკუთრებული სტატუსის მინიჭების თაობაზე და მუშაობაზე ისე წავაძლიროთ, როგორც ამას ქვეყნის ახალი ინტერესები მოითხოვს...

რსიტეტისათვის განსაკუთრებული სტატუსის მინიჭების თაობაზე და მუშაობაზე ისე წავაძლიროთ, როგორც ამას ქვეყნის ახალი ინტერესები მოითხოვს...

სამშენიარო საბჭოს წევრები, სტუმრები ეზოში გამოვიდნენ და ყვავილებით შეამკეს უნივერსიტეტის დამაარსებელთა ძეგლები. მერე მათ პატივსაცემად უნივერსიტეტისათვის ეკლესიაში სასთესებო აღავსეს.

მუსგად ამ საათზე კი სიონის საკათედრო ტაძარში იყვნენ, სადაც იმ დღეს საგანგებოდ სწირავდა საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, უწმინდესი და უნეტარესი ილია II.

ნანუკიძე პაგრიარქის სიტყვიდან:

ქვეყნის გადარჩენა შეუძლებელია ღვთის წყალობისა და მადლის გარეშე. როცა ყოფნა-არყოფნის საკითხი დგება, ღმერთი გვიგზავნის პიროვნებას, რომელსაც მესიის ფუნქციის აკრძალვით აღმაშენებელი დავითმა გადაარჩინა საქართველო.

ყოველი ადამიანი თავისი ფჯრით იბადება, მაგრამ არიან ადამიანები, რომლებიც საკუთარ ფჯართან ერთად ერის მიმე ფჯარსაც ატარებენ. იმ ასეთი რჩეული იყო წმინდა მეფე დავით აღმაშენებელი — ტაძარი ღვთისა და აღმაშენებელი ერისა.

პატრიარქონთა გვარის წინამორბედი, დავით წინასწარმეტყველი ფსალუნში ამბობს: „წყალობა შენი, უფალო, თანამავალ მეყავნ მე...“ ქართველი მეფეთა დროშაზე ეწერა: „დავითიანი, სოლომონიანი“, რაც კიდევ ერთხელ ცხადყოფს, რომ პატრიარქონები დავით წინასწარმეტყველიდან და სოლომონ ბრძენიდან მოდებიან. და, ამ თავის დიდ წინამორბეთთან ერთად, დავით აღმაშენებელი იმეორებდა: „წყალობა შენი, უფალო, თანამავალ მეყავნ მე, ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა ჩემისათა“ ღვთის მადლმა და დიდი მეფის რწმენამ და სიყვარულმა გადაარჩინა საქართველო.

გადის საუკუნეები და XX საუკუნეში ღმერთმა კიდევ გადაარჩინა საქართველო, ეს იყო ჩვენი უნივერსიტეტის დაარსება. ეს იყო ნამდვილი გადარჩენა.

1998 წლის 8 თებერვალი გაიმორხულ თარიღად შევაქართოვით უნივერსიტეტის ისტორიაში.

საქართველოს პრეზიდენტი

კონტაქტები

„კოკა-კოლა“

სტუდენტებს მასპინძლობს

9 თებერვალს თბილისის უნივერსიტეტს საქმიანი ვიზიტი ეწვივნენ ცნობილი ფირმის „კოკა-კოლა“ პრეზიდენტი თემურ ჭყონია და ამავე ფირმის ფინანსური მენეჯერი გოგა ახალაძე. სტუმრებს უმასპინძლა პრორექტორმა თემურ ხუროშქიძემ.

როგორც ცნობილია, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რამდენიმე სტუდენტსა და პროფესორ-მასწავლებლებს ფირმა „კოკა-კოლა“ სტაჟინგები დაუნიშნა, ამჟამად კი, ურთიერთთანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით ეკონომიკის ფაკულტეტთან საქმიანი კონტაქტების დამყარების სურვილი გამოთქვა „კოკა-კოლას“ ხელმძღვანელებმა შეხვედრის ფაკულტეტის დეკანს, პროფესორ ელვარაძეს შექვეპაზივიდეს და რამდენიმე წარჩინებულ სტუდენტს, „მარკეტინგის“ სპეციალისტების დამოამხმარებელს თენგიზ შერვაშიაშვილს, ირაკლი გოგაბიძის, თემურ აბულაძის, წარმოების ეკონომიკისა და მართვის სპეციალისტის დილომანტს ლევან ქაჯაიას და გიორგი ნახუციაშვილს. ეს სტუდენტები მომავალი მაგისტრანტები არიან, ფლობენ უცხო ენებსა და კომპიუტერულ ტექნიკას, საქმიან საუბარში გამოიყვანა კონსტრუქციული წინადადებები, რომლებიც სულ მალე რეალური გახდება. კერძოდ, სტუდენტები საწარმოო ორთქიან პრაქტიკას ფირმაში გაივლიან და მათ საუკეთესო სამუშაო პირობებში შეიქმნათ თვითონი თეორიული ცოდნა პრაქტიკულად გაიღრმავონ, ხოლო, წარმატების შემთხვევაში, უმსხვილესი ფირმის თანამშრომლებიც გახლნენ.

ბატონმა თემურ ჭყონიამ აღნიშნა, რომ საჭიროა და აუცილებელია, შეიქმნას სათანადო სამუშაო გეგმები, პროგრამები, გრაფიკები. სტუდენტებს აღუთქვა, რომ ისინი საწარმოო პრაქტიკას გაივლიან თბილისში, ბათუმში, ქობულეთში, ქუთაისში, ბორჯომში... ასე რომ, პრეზიდენტი სტუდენტებს მეტად საინტერესო და შინაარსიან ცხოვრებას შეპირდა.

„კოკა-კოლას“ ინიციატივა საჭირო და მისასალმებელია დღევანდელი საბაზრო ეკონომიკის პირობებში, როდესაც ასე ჭირს უმაღლესადამოყვარებული კადრების საჭიროებას. დღევანდელი განაწილება და მათი სასპეციალური პროფილით დასაქმება.

მამ ასე, 19 თებერვილიდან „კოკა-კოლა“ უნივერსიტეტის სტუდენტებს მასპინძლობს.

დაფასებული ღვაწლი

სსოვნა მეთექვსმეტე რექტორისა

ჩვენს უპირველესი სასწავლებლის საიუნივერსიტეტო თარიღს უმასპინძლა ამ დღევანდელ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გამართული ღირსსახსოვარი შეხვედრები.

ასე იყო 10 თებერვალსაც, როცა უნივერსიტეტის სხდომათა დარბაზში ინტელიგენციის წარმომადგენლები შეიკრიბნენ.

მოწვევა იტყობინებოდა, რომ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის დედაქალაქის შემსწავლელ მეცნიერებათა განყოფილება, გეოლოგიური ინსტიტუტი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, კავკასიის მინერალური ნედლეულის ინსტიტუტი, საქართველოს გეოლოგიური სამოვადიოება აწყოლნენ აკადემიკოს გიორგი მოწინაშის სხოვნისადმი მიძღვნილ კითხვებს, რომელიც 1981 წლიდან ყოველ ორ წელიწადში იმართებოდა, ძნელდებლობის პერიოდში შეწყდა და ამჟამად კვლავ განახლდა.

მთავარია, დიდი შრომის, დაუღალავი მეცადინეობის შედეგად მეცნიერებაში მიღწეული თვალსაჩინო სიახლეთა შემოქმედისა.

10 თებერვალს ბაგონი გიორგი მოწინაშის, უნივერსიტეტის მეთექვსმეტე რექტორის, უბალო გვილი-გისა და მეგობრის საზაგალოთი ცხოვრებაზე საუბრობდნენ მისი კოლეგები და მოსწავლეები მირიან თოფჩიშვილი, გიორგი ჩხიტიანი, ნიკო სხირცლაძე, ვლადიმერ გუგუშვილი, ნუნუ ხაფიასი, ვაკა ბუაძე, თიარ ლუღაური, უალოდა ქოიავა, შოთა ჯავახიშვილი, ბერლო გიომივილი. მერამ თვალკრულიმეც წაიკითხა სოხუმიდან ლგოლვილი პროფესორის ვალერიან მუხბაიას მოვთხება...

და ერთხელ კიდევ გახსნა, რომ კუმარაგ მამულიშვილს დაიწვიება არ უყვრია.

რუსუდან მოვალისა

სურათი: ყოფილი საბჭოთა კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსები, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორები ილია ვეკუა, გიორგი წერეთელი, ივანე ბერიტაშვილი, ნიკოლოზ მუსხელიშვილი, გიორგი მოწინაშე; გიორგი მოწინაშე სტუდენტებთან ერთად პრაქტიკულ მეცადინეობაზე.

მუდღივმოქმედ სემინარსი

სივარული კომპროსის გოგონა

28 მანმარს კლასიკური ენების, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეციისტიკის ინსტიტუტში გაიმართა პროფესორ ალექსანდრე ალექსიძის ხსოვნისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სემინარი. მომხსენებელმა, ინსტიტუტის დირექტორმა, პროფესორმა რისმაგ გორდემიანმა აუდიტორიას გააცნო თავისი ნაშრომი — „სივარული კომპროსის ეპოსი“. მან აღნიშნა, რომ ნაშრომი დაიბეჭდება გერმანულ ენაზე ეურნალ „ფოლოლოგუსში“.

კვლევის პროცესში მრავალ საინტერესო და მოულოდნელ ასპექტს წავაწყდით, — თქვა მომხსენებელმა, — ამან ძლიერ დაამაგრეს. მეცნიერებში დამკვიდრებული აზრის მიხედვით სივარული კომპროსთან არაა აქტუალური და ძირითადი თემა. ჩვენ სურათი სხვაგვარად წარმოგვიდგება. პოემაში ადამიანური გრძნობების მრავალფეროვანი გამოვლენებითა და მადლსაგუ-

რებული დიდალი მასალა მოიპოვება.

კომპროსის ეპოსის ანალიზმა ცხადყო, რომ სივარული „ილიადასა“ და „ოდისეაში“ წარმოგვიდგება თავისი ყველა გამოვლინებით, როგორც სისეუა, რომ ამ ყოვლისმომცველი ძალის ჩვენების მრავალმხრივობით კომპროსის განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს ანტიკურ ლიტერატურაში.

პროფესორ რისმაგ გორდემიანის უაღრესად საყურადღებო და საინტერესო ნაშრომი კიდევ ერთი დამადასტურებელი საბუთია იმისა, რომ კომპროსის ეპოსში კვლავაც მრავალი რამაა შესასწავლი და საკვლევი.

სამეცნიერო სემინარები ინსტიტუტში მომავალში რეგულარულად გაიმართება.

ლელა შაფილაძე, ფილოლოგიის ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი.

ნოდარ ჩხეიძე — 70

სიასლეთა დამამკვიდრებელი

შთაბრუნებლობა დაპატიმრობით...

15 თებერვალს 70 წელი შესრულდა ნოდარ ჩხეიძის დაბადების დღი. მან მხოლოდ 40 წელიწადი იცოცხლა და მოულოდნელად, ყოვლად უამბო სიკვდილით, გრატიკულად დაიღუპა.

მას ამჟამინდელად „სიხლის ვრდნობა გასაკვირველი“ და სიჭიქე შემოქმედებელი შეხვედრის სიხარულის განსაკუთრებული განცდა.

მასისთვის, 1956, 57, 58 წლებში უბით დააგვირგნინა გურამ რსულაიშვილის, გურამ გუგუშვილის, რეზო ჭიჭიშვილის პირველი ნაწარმები. გვიკითხავდა ლექსებზე და ღერულებზე. ჩვენთვის ეს სტრუქტურები მანამ ახალი ხელი იყო.

— დაიმასხოვრეთ, მოდის სულ სხვა მჭერლობა, — გვეტყობოდა ხოლმე მისეული სიამაყით და იბრუნებდა (დახს, იბრუნებდა) ასპარეზზე მათ გასაყვანად.

როცა ნოდარი იძულებული გახდა, პროტესტის ნიშნად, ლექსები დაეგოვებოდა, უნივერსიტეტში მის ნამდვილ კერად გამართვის რედაქცია და იქ შეკრებილი სამშობლო დარჩა.

განახლებულია დღეს ეს სამშობლო. ადარ არაინ მაალ კვანია, თემურკან მალაფერია, გიორგი (ივრა) ჯაფარიძე — წლებმა თავისი ხარკი წაიღო და ერუანტელის მომგვრელად გახსენებდა რჩება ის ბუნებრივი ღლევი, როცა ერთად ვიყავით და ვერ ვიფიქრებდით წერა-მწერლის იღუმალ განახლებზე.

— მარამ, როცა ნოდარ ჩხეიძის ორი მოწვევა ნარგობა მგელად და ელგუჯა ლებანიძე ორი ნამდვილი მოგონებით შეეხებინა მის სულს, მე ამ კარად გაუფრთხილეთ თანამდევნი მუდმივი ფიქრი, რომ უკვე ხანდაზმულს კვლავ გვეჭირდება და გვაპურებს ნოდარის უმრუდელი სიკეთე, წინამძღოლის და მეგობრის სულიერი ხელი!

ნოდარ ჩხეიძის გავრცელებული იყვნენ გრძელდება და, როგორც ქალბატონი ნარგობა ამბობს, მოგვეყვება სევედ მის დაუწერელ წიგნებზე, რამეთუ იგი ცოცხალი წერდა — ცოცხალი სიკეთით ვემოძღვრება.

სანამ გვიან არაა, ჩვენი ვალაია (მაგალითად კარა ოგაი პაპკორიის ძვირფასი უსხე ნოდარ ჩხეიძეზე), შთაბრუნებლობის მოგონებების წიგნი დაუკოვით ამ უცნაური ბედის და ფუნქციონის ადამიანზე.

გივი შაყილაძე

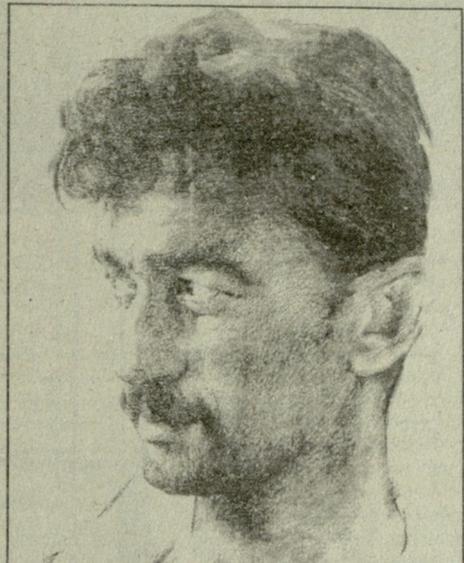
აღსანი, რაღაც კანონმდებლები იყო, რომ 50-იანი წლების ბოლოს ქართულ მჭერლობაში თითქმის ერთად მოვიდა ახალი თაობა: გურამ ასათიანი, ოგაი პაპკორია, მურაბ კაკაბაძე, თამაზ ჩხეიძე, რევაზ თვარაძე, ნოდარ კაკაბაძე და სხვები. ამ თაობაში ნოდარ ჩხეიძე იყო, როგორც იტყვიან, ერთ-ერთი პირველი თანასწორი მორის. არსებითად მათ იმთავითვე უარყვეს ლიტერატურათმცოდნეობაში წესი საბჭოთა აზროვნებისა, თუმცა, ეს კვლავ გრძელდებოდა (და გარკვეულწილად გრძელდება დღესაც). ქართულ ეხსენისტიკაში მათ დაამკვიდრეს ახალი ლიტერატურული კულტურა. მრავალ მასწავლებელთაგან მათთვის ერთ-ერთი უპირველესი იყო გერონტი ქიქოძე (არსებობს მოლოდინი ერთი კარგი კრებული გერონტი ქიქოძეზე; ნიშანდობლივია, რომ მასში შედის ყველა მემოხსენებული ლიტერატორი).

ლიტერატურული აზროვნება ნოდარ ჩხეი-

ძისათვის იყო არა მხოლოდ ჭეშმარიტი ფიქრი მჭერლობაში, მართალი ფიქრზე, არამედ თვით საკუთარი ყოფითი ცხოვრების განმსაზღვრელიც. ნოდარ ჩხეიძის ნააზრევი იყო გადამდები და დამაფაღლებელიც, თუმცა, იგი სრულიად არ ესწრაფოდა „ღამაზა“ ეწერა, ანდა მომგებიანი ესთეტიკით აღებულად სათქმელი. სიმატილედ და სინაღლედ იყო მისეული სიკეთის მთავარი ნიშანი. მასთან თუნდაც უფროს-უმცროსობით მეგობრობა სასურველი გაჯიბრების განწყობილებას გიქმნიდა.

ის ცოცხალი წერდა, მაგრამ მას აქვს არაერთი უხეისგური შედეგები (საკმარისია გავიხსენოთ ესე ან კალანდაძემ). თუმცა, დღეს მკვლად წარმოსახვინია, რომ თვით თავის საუკეთესო ნაწარმებზედაც კი მალა იღვა ცოცხალი მოაზროვნე ნოდარ ჩხეიძე.

რამაზ სირაძე

ნოდარ ჩხეიძე. მურაბ საშხარაძის ნახატი.

ჩემს თაობას ნოდარ ჩხეიძე მასწავლებლობის ამაღლაში შეხვდა საუნივერსიტეტო აუდიტორიაში. მის ლექსებზე ყოველთვის იდგა სიბოთ მისი ანთებული გულისა, სინათლე მისი ობრივი კეთილშობილებისა, რომელთა გარეშე ყოველგვარი სწავლება ჭკუა-გონების უგრძობად და მშრალად წვრილად გადაიქცევა ხრლმე. იმას ხომ ვერაფერს დაიფიქრებ, რომ ნოდარ ჩხეიძე იყო გამართლებული იმ სიყვარულისა, რომლითაც ქართული მჭერლობით გატაცებული ახალგაზრდობა მოიბოძა უნივერსიტეტში წლების მანძილზე. იტყვიან: კაცს შეიძლება კარგი სპეციალური განათლება კი ჰქონდეს მიღებული, და ლიტერატორი მაინც ვერ იქნება. მიანდა, რომ მისი მშობელი ხალხის სულიერი სიბოძი და ძალმოსილება არაფერში იხე არ იყო ვაჭარბებული, როგორც ერთგულ მჭერლობასა და სიღვრისაში. და როცა ირველივანამოდგარ სიხარულით მოულოდნელად დაიწყებდა, — „იორღანებიდან ენოლი აფრინდა...“ — ეს უფრო მისხარბო მონოლოგი იყო მისთვის; ალბათ, იმ წუთებში ქართულ პოეტურ სიკეთაში ერთგული ენერჯის გამძღვანების საშლერებს სინჯავდა, ამით კი საკუთარ მოწოდებას და მორსილებას

ამართლებდა ერთგული მჭერლობის საშახარბო.

ნოდარ ჩხეიძის ნაწარმში კრიტიკულ განსჯა პოეტური აზროვნების დონეზედა აყვანალი, ხელოვანზე მოაზროვნე და ხელოვანი გვესაუბრება. ესაა საუბარი ინტიმური და დარბაზული; სკაღის ნაგოფ კონსტრუქციებში ახივანის სული და ერთობ თვითმოყოფი პიროვნება გაბოძვევია. მისი გულთამბილავი მშერა დუმილსა და კრძალვას გვახსენებს საკრძალვად საგანთა წინაშე. იგი მომსაღვ გვეჩვენებს ბიჭის მიმართ და იმას, რომ ღმრთილი მოგჯერ სირცხვილია. კრიტიკოსი თვით სხვებდა დიდ ფასს იმას, თუ „რამდენად საინტერესოა კაცი, რომელმაც ეს ნაწარმები დაწერა“.

სულ შემართული იყო. მას შეეძლო ყოველგვარი ძალის წინაშე შეენარჩუნებინა დამოუკიდებლობა, ვინაიდან არავის და არაფერს ძალედან წაერთმია მისთვის თავისუფლება, მიემართა მისი ნება მისივე მრწამსის წინააღმდეგ. მალაინაზ იღოდა ჭირში მხეხლება. გაღიმება განსაფლდის ვამსაც შეეძლო და ამაყი, მაგრამ ნა-

და მოგჯერ ემაწვილური სიციხხალით აუღენდა გაჯიბრების ცინს. ასეთი ეპიზოდი მასისთვის: მატოლს ვეხლოვებით. დაუწინარდო, რათა სოფელში პირველი შევიდეთ უკან ნოდარი მომღვეს ვეუბა მურგანით და კომპლით. არღუნის ხიღმე რომ ფიხი შევიდა, ნოდარმა მარჯვენა მუხართა, მისი ხელიდან გაფრხილდა კომპალმა მსუალით გაღაურა არღუნის წყალს და მატოლის მინდორზე დაეშვა. მე უკვე იქ ვარ, მე ვარ პირველი, — მესმის მისი გამომწვევი, მხიარული ხმა.

მას ვეუბ, მართლაც არ გაჯინდა, „პრელაგის დახვეწილი მანერები“, მაგრამ, განწყობილებისა და სიგუაციის კვლობაზე, ძველი იმერეთის არსტოკრატის როლის კარგად შესრულებაც ხელეწიფებოდა; სახსიქიმოს ნამიერი ვახლარითო, — შეგახსენებდა.

როგორც მკვლევარი, განმზოგავდებოდა და ფაქტების მტონის იმეფაით შეერთება იყო. ლიტერატურული ფაქტების სიმრავლეში გონებასთან ერთად გული და ინტუიცია უწევდა დიდ შექმნობას და მასზე დანდობლივ მომხვედლს იმედს არ გაუშკენებდა.

გრიშერ ფარულაძე

მატიანა

ნიკო ჯავახიშვილი
Niko Javakhishvili

გალიკაშვილები
THE SHALIKASHVILIES

ენში მოთხრობილია შალიკაშვილების გვარის წარმოშობის, მათი საგვარეულო გრადაციებისა და დღევანდელი ყოფის შესახებ. აღწერილია, აგრეთვე, თანამედროვეობის გამოხივნილი სახმელო მოღვაწის გენერალ ჯონ (მალხაზ) შალიკაშვილის ცხოვრება და მოღვაწეობა. ნამრთობის შინაარსი შეგად გველი და ხანგრძლივია. ის დაყოფილია ნაწილებად: „მესაგლი“; „შალიკაშვილები“; „შალიკაშვილითა კახეთის შგო“; „ქართველი მხედრები პოლონური დროის ქვეშ“ და „სახელოვანი გვარის ღირსეული მოამბავალი“. ნარკვევს ახლავს გამოკვებული წყაროებისა და ლიტერატურის სრული ნუსხა.

საგულისხმობა, რომ წიგნი ეძღვნება შალიკაშვილების გვარის დიდ წარმომადგენელს გენერალ ჯონ (მალხაზ) შალიკაშვილს, რომელსაც თითხი წლის განმავლობაში (1893-1897 წ.წ.) ეკავა ამერიკის შეერთებული შტატების შეიარაღებული ძალების შტაბების უფროსთა ჭაერთაინებელი კომიტეტის თავმჯდომარის პოსტი, ანუ უდალესი სახმელო თანამდებობა.

შესაძლოა, ყველამ არ იცოდეს, რომ ნიკო ჯავახიშვილს საკმაო ხნის საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებს გენერალ შალიკაშვილთან. ყველაფერი კი ასე დაიწყო: 1895 წელს გამოცემულ წიგნში „ქართული ფალე-

რისტიკა (ჯილდოთმცოდნეობა)“ ნიკო ჯავახიშვილმა ცალკე თავად გამოიქვეყნა „ჯილდოთმცოდნეობის ქართული კავალრები“. აქ მოთხრობილი იყო იმ ქართველთა შესახებ, რომლებმაც უცხო სახელმწიფოთა წარჩინების სიშხები სხვადასხვა დროს დაიმსახურეს. სხვა ღირსეულ ქართველ მხედართა შორის, ავტორმა ამ თავში სათანადო ადგილი მიუჩინა გენერალ ჯონ (მალხაზ) შალიკაშვილსაც, როგორც იმდროინდელი აშშ-ის უმაღლესი სახმელო პირსა და მრავალი უცხოური ჯილდოს კავალერს.

1995 წლის ოქტომბერში, გენერალ შალიკაშვილს ნიკო ჯავახიშვილმა თავის წიგნთან ერთად წერილიც გაუგზავნა და სთხოვა, მიეწოდებინა ცნობები მისი სახმელო ჯილდოების შესახებ. საპასუხო წერილით გენერალი შალიკაშვილი წერდა:

„შალიკაშვილი ნიკო ჯავახიშვილი გმადლობთ თქვენი თბილი ბარათისა და ფრადი სინტერესო ნიგნისათვის. მე ვაფასებ თქვენს ყურადღებას ამ წერილს ვურთავ ჩემი ნამსახურებისა და ჯილდოთმცოდნეობის, ბიოგრაფიის და მტატების უფროსთა გაერთიანებული კომიტეტის თავმჯდომარის ფუნქცია მოვალეობებს.“

საუკეთესო სურვილებით, გულწრფელად,
XIV მ. შალიკაშვილი,
შტაბების უფროსთა გაერთიანებული კომიტეტის თავმჯდომარე.

CHAIRMAN OF THE JOINT CHIEFS OF STAFF
WASHINGTON, D. C. 20315-5000
3 January 1996

Mr. Niko Javakhishvili
Research Scholar, Georgian Diplomatic
History Research Laboratory
I. Javakhishvili State University of Tbilisi
1 Chavchavadze Avenue
380029, Tbilisi, Republic of Georgia

Dear Mr. Javakhishvili,

Thank you for the kind letter and most interesting book. I appreciate your thoughtfulness. Enclosed are a copy of my resume, ribbons, biography, and the functions of the Chairman of the Joint Chiefs of Staff.

With best wishes,

Sincerely,
JOHN M. SHALIKASHVILI
Chairman
of the Joint Chiefs of Staff

გენერალ შალიკაშვილის მიერ საგვრელო გამოგზავნილი მონაცემების ნიკო ჯავახიშვილმა სხვა ცნობებზე დაუმატა და განავრცო, ხოლო, შემდეგ ნარკვევი წიგნად გამოცხდა.

1997 წლის აგვისტოში საქართველოში ოფიციალურ ვიზიტად მოყოფა ჯონ (მალხაზ) შალიკაშვილს ნიკო ჯავახიშვილმა პირადად გადასცა ხაშრომი „შალიკაშვილები“, რისთვისაც სახელოვანი გენერლის გულწრფელი მადლობა დაიმსახურა.

წიგნი, რომლის გარეკანსაც შალიკაშვილების საგვარეულო გერბი ამჟღავნებს, დიდი ინტერესით აკითხვნიან. იგი სიყვარულით და პროფესიონალიზმით შექმნილი ნარკვევია, რამდამკვიცნებებს: დახანანია, რომ „შალიკაშვილები“, რომელიც ახალგაზრდა მკვლევარის ნიკო ჯავახიშვილის მესამე ნიგნია, მცირე ტირაჟით (სულ 100 ცალი) გამოვიდა. ვფიქრობთ, ამ შვენიერად დაბეჭდილ, საყურადღებო ნაშრომს დიდი ტირაჟით გამოცემის შემთხვევაში სიამოვნებით გაეცნობოდა მკითხველთა უფრო ფართო წრე, როგორც ჩვენში, ასევე საზღვარგარეთ.

ქრომულ და ინგლისურ ენებზე დაბეჭდილი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის მეცნიერ-თანამშრომლის, ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატის ნიკო ჯავახიშვილის წიგნი „შალიკაშვილები (სხეულები, გრადაციები, დღევანდლობა)“ (თბილისი, 1997, 62 გვერდი). ამ უხვად ილუსტრირებულ მშვენიერ წი-

უნივერსიტეტის ისტორიიდან

პირველი, უმრავლესი მისწვერბელი

შპრშპნ მარო მაყაშვილზე ცნობილი პოეტისა და ჟურნალისტის ნანა ლვინაშვილის ნიგნი დაიბეჭდა. „მარაგანდუ“ ჰქვია უმრავლესი ესეების ამ კრებულს, უძვირფასესი მძივებით რომ არის აკონაშული 19 წლის უღვითო დაღუპული ქალიშვილის ცხოვრების თითქმის ყველა ნაბიჯი, ყველა გაეღვება, მოთხრობილია მაყაშვილთა და გაბაშვილების და მათთან დაკავშირებული ოჯახების თუ ადამიანების ნამდვილი ბიოგრაფია.

ცოტა ადრე გაზეთმა „თბილისის უნივერსიტეტმა“ გაიხსენა კოტე მაყაშვილის ცრემლიანი დატირება — ლექსი — „ჩემს მაროს“, რომელიც 1922 წლის 7 მაისის გაზეთ „პოეზიის დღეში“ დაიბეჭდა. „მარო მამაშვილი — მთელი სიცოცხლე მანვალზედა და მტანჯავდა ეს სახელი და გვარი. ვიცოდი, კოტე მაყაშვილის ქალიშვილი იყო, ვიცოდი, 1921 წელს, კოჯორთან დაიღუპა, საქართველოს თავისუფლებას შესწირა თავი და შემდეგ ისე წარიმართა ცხოვრება, მისი საფლავიც კი აღიგავა პირისაგან მიწისა.

სულ მინდოდა, გამეგო, ანდა მცოდნოდა, რითი სულდგმულობდა ეს დიდი ქალიშვილი, რა იყო მისი ყოველდღიური საზრუნავი, რა უხაროდა, რა სწყინდა თუ ტკიოდა, მინდოდა შემეღწია მისი ფიქრებისა და ოცნებების საფეხი.

„დღიურის“ ნაკითხვის შემდეგ ჩემთვის ყველაფერი გაცხადდა. ახლა ხმამაღლა ვამბობ, მთელი სიცოცხლე მიყვარდა მარო მაყაშვილი, იგი ჩემი მეგობარი იყო, ჩემი თანამდევნი სული“.

ახე ნაანერა მწერალმა ბრიკულ სულაქაშვილმა მისივე ძალიანსხვევით გამოქვეყნებულ მარო მაყაშვილის დღიურს.

ამ ნიგნის პოლოსიტყვაობაში მაროს უმცროს დას, ქალბატონ ნუგეშას მამის, კოტე მაყაშვილის მიერ დაწერილი მაროს ბიოგრაფია მოჰყავს:

„მარო მაყაშვილი დაიბადა 1901 წლის 25 მარიაშობის თვეს. სწავლობდა თბილისის ქალთა ქართულ გიმნაზიაში, რომელიც დაასრულა 1919 წელს. შემდეგ შევიდა ქართულ უნივერსიტეტში სიბრძნისმეტყველების ფაკულტეტზე. ბუნებით უხვად დაჯილდოებული, ცოცხალი და

გამჭრიახი მარო ამასთანავე იყო მეტად მორცხვი, კდემამოსილი და გულკეთილი. სწერდა მშვენიერი ქართულით და იმედს იძლეოდა, რომ ჩინებულ მწერალი გამოვიდოდა მომავალში. სიკვდილის შემდგომ მას დარჩა ორი დიდი რვეული დღიურისა და პატარა მოთხრობები. ბევრიად შეუდგა უცხო ენების (ინგლისურისა და ფრანგულის) სწავლას. აზრად ჰქონდა ზედმინებით შეესწავლა ეს ენები და კაზმული სიტყვიერების კლასიკური ნაწარმოებები გადმოეთარგმნა პირდაპირ დედნიდან.

...სამშობლოს აღდგენის და ქართული ენის კეთილდღეობის

იდებით იყო მოთაღ გამსჭვალული. გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ ამ დღეისაკენ იყო მიმართული მისი გონება და გული. იგი იყო მისი ოცნება და ცხოვრების მიზანიც. ამ იდეამ იმსხვერპლა კიდევ“.

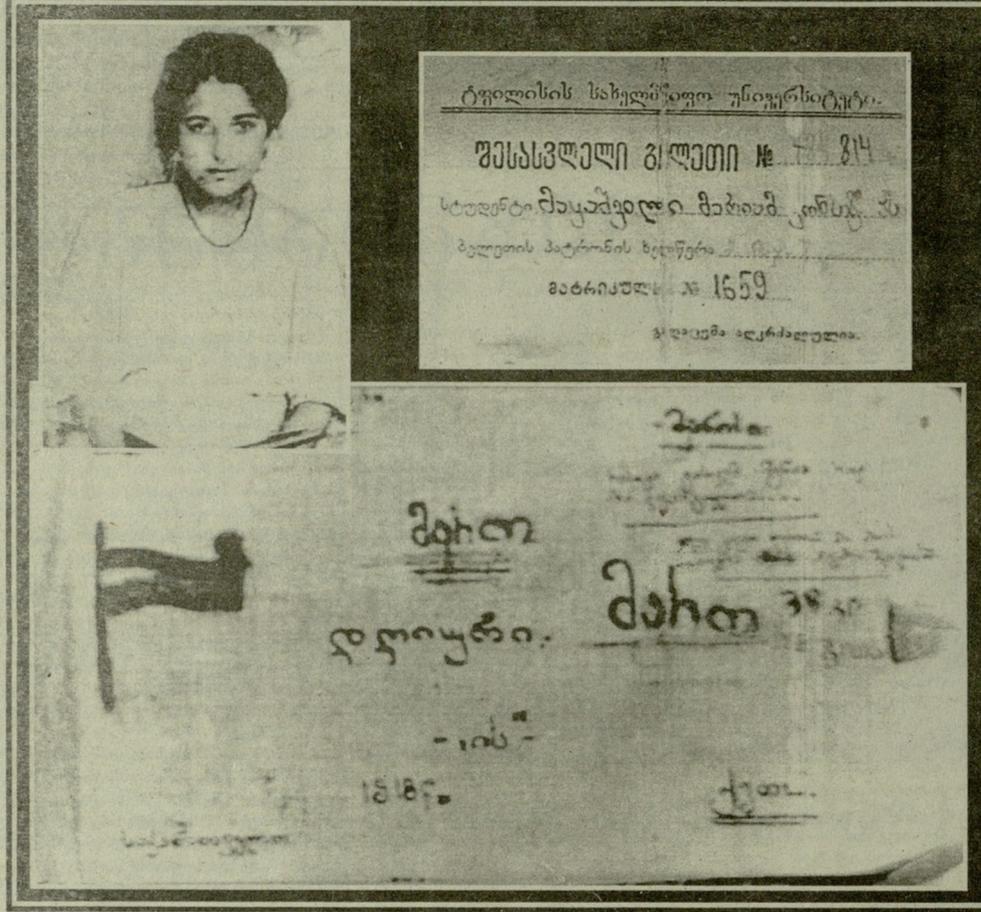
1921 წლის თებერვალში რუსეთის მეთერთმეტე არმია, რომ საქართველოს შემოესია და თბილისისაკენ გამოემართა, უნივერსიტეტის რექტორმა ივანე ჯავახიშვილმა სტუდენტებს სამშობლოს გადასარჩენად მოუწოდა.

კოტე მაყაშვილი: „ვერავითარმა მუდარამ, რჩევამ ვერ გასჭრა მაროზე. მე იქ უნდა ვიდეგე, სადაც იღვრება სისხლი და ცრემლი თანამემამულეთათ. 17 თებერვალს იგი ჩაენერა ნითელ ჯვარში მოწყალეების დად. იმავე დღეს სანიტარულ რაზმთან ერთად წავიდა კოჯორის ფრონტზე. 19 თებერვალს საღამოს, მის გვერდით გამსკდარმა ყუმბარამ არც კი დააცადა უკანსენელი სალაში ეთქვა სამშობლოს და მშობლებისათვის“.

მარო მამაშვილი უხსტლად 77 წლის წინათ აღესრულა და პირველი მსხვერპლია თბილისის უნივერსიტეტის ისტორიაში. ღვთისმშობლის სახელზე მონათლული უმრწემესი ქალიშვილის ბედი არა ერთმა და ორმა უნივერსიტეტელმა გაიზიარა შემდეგ მწელი და მძიმე წლების განმავლობაში.

დაიბ, მარო მაყაშვილი ანათებს ამ ისტორიაში, ვითარცა პატრიოტიზმით ანთებული უპირველესი მაგალითი.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში კეთილ ტრადიციადაა ახალბედა სტუდენტების საპირველსექტემბროდ ბიბლიით დასაჩუქრება. რა კარგი იქნებოდა, ბიბლიასთან ერთად, ქალიშვილებს ცხოვრების საგზლად „მაროს ნიგნი“ და „მარო მამაშვილის დღიურსაც“ თუ ვუსახსოვრებდით.

ნანა ღვინეიძე პარამუნდო

ნაფყვეტები დღიურიდან

წმწმ არასოდეს არ შედირებდა, რომ საღმე სოფელში სახლი და მიწა მქონდეს, ვე არის ყველაზე დიდი ჩემი ნაგვრა. ერთი წლის შემდეგ გაგათავებ სწავლას და უსათუოდ სამეურნეო კურსებზე წავალ და რაში უნდა გამოვიყენო სწავლა? მე მაშულ არ მაქვს, მიწა-წყალი. თუ კარგად ვიქნებით, იქნებ მამამ შეიძინოს სიბერის დროს დასახეწებული ალაგი და იყიდოს მიწა და სახლი. მამის როგორ მოვაწყობ. უსათუოდ საფრანგეთში უნდა წავიდე და იქ შევისწავლო სამეურნეო საქმე. ჩემი ფიქრი ეგ არის. მე თვითონ მინდა ვიმუშაო ჩემს მიწა-წყალზედ. 22 იანვარი 1918 წ.

მე მაქვს ეხლა წარმოდგენილი ის, თუ როგორ ვიცხოვრებ, როცა სწავლას დაემათავრებ. მექნება ჩემი სახლ-კარი — ჩემებურად მოწყობილი... მექნება სასიამოვნო სახლი, სულ უბრალოდ, მაგრამ ლამაზად მოწყობილი. თუ გაეთხოვდი, ქმრის კისერზე არასგზით არ ვიქნები. ჩემით ვიმუშავე და ჩემთვის ფულს შევიძენ. რა სამართალაა სხვისი ამაგით ცხოვრება. ეხლა, როცა ვხედავ, რა გაჭირრებაშია მამა, ვული მექვს. ერთი ის მუშაობს 6 კაცზე. რათა? განა ეგ დაეალებული აქვს? მე მაგის წინააღმდეგი ვარ. 10 (მარტო) 1918 წლის 9 1/2 საღამოს.

ჩემი ნაგვრა თუ ამისრულდა, ხომ კარგი, და თუ არა და?.. ძალიან მინდა ყველა ენები შევისწავლო ისე, რომ მშვენიერად ვიცოდე. თუ არ ვიმარაგებ, მუსიკას ვაგაგრძელებ. საზღვარგარეთ წავალ უსათუოდ. სწავლის შემდეგ ერთ წელიწადს ვმსახურებ, მოვაგრებ ფულს და გვეუადლელებ ჩემ მშობლებს ამით. იქ ცხოვრებისათვის ცოტა შეეყოფა. ისე მინდა გავაკეთო, რომ მამამ ბუენი არ მიგზავნოს, ჩემი მქონდეს. ძალიან მინდა პარიზში და იტალიაში. ნუთუ რამე შემიძლის ხელს? ღმერთო, გემუდარები, გეხვეწები მონა შენი, დავიჭირო გამოცდები და სწავლა კარგად დავასრულო. 17 იანვარი 1918 წ.

მანაშაინ რაღაც მეპარება გულში, რაღაც ახალი გრძნობა, გუბილი, სასიამოვნო. ერთ ვინმეს რომ დაეინახავ ხოლმე ვული ძეგრას და მიწყებებს და სისხლი ამიფარდება თავში. მე არ ვიცი მას. არ ვიცი, არც მისი სახელი, არც გვარი. ნეგა ვინ არის, მაგრამ მგონია, მალე ვაივებ. 1919 წ. 4 იანვარი.

ოსტრიაში დიდი გემიმა მისალოდნელი. მართლაც რომ იშვიათი მოუღენა. უღელი გადაგვდა და თავისუფალი კისერი აღმართა ქართველმა, დადაგულმა და დაწარგულმა ერმა. რა მოგველის, ჯერ მხელია თქმა. ამ უქმეს ჩვენს სასწავლებელში უქმობენ. მე მომიყვრება და ვაეალებ საღამოსათვის აბეჭერო „თავისუფალი ქართველი ქალი და თავისუფალი საქართველო“. 24 მაისი, 1919 წ.

ძალიან ვეღავედი, როცა ვკითხულობდი, მაგრამ ყველას მოეწონა, მილოყავდნენ, მითხრეს დაბეჭდე. ჩვენ მომდგარს მოეწონა და აღგატყებამი მოვიდა იმით, რომ მე ჯერ ერთი, კარგად წავიკითხე და მეორეც ის, რომ გულზე აღმასის ჯვარი მექიდა“. 24 მაისი, 1919 წ.

ღაგვიანებულ დღე 26 მაისი 1919 წლისა. საქართველოს დამოუკიდებლობის ერთი წლის გამოსახლება. დღე თითქო თანაგრძნობა გემი. დილიდან საღამომდე მზე უხედა ასანუქრება ღელამიწას თავისი სხემოსილი ისრებით. ქართველი ერი ბედნიერი იყო და ღმერთიც. მშის გამომეო რამდენიმე საათის განმავლობაში ცისარტყელა იყო.

სარედაქციო კოლეგია: ნანული პარამუნდო, რისვაგ გორდუზიანი, პარამუნდო მამაშვილი, გიორგი შარაშია, გივი შაყილაძე (რედაქტორი), თეიმურაზ ხუროში, მანანა ჯურაბაძე.

ფრონტიდან გამომგზავნილი ბარათები

სამხარალო დედა და მამა! ჩვენ ეხლა ტაბახმელაში ვდგევართ. იუნკრებს მიგვანერეს. მათთან ერთად ვივლით. დარდი ნუ გავტყ. სად არის შალიკო. (მაროს ძმა. ფრონტზე მოხალისედ წასული. რედ.) იქნებ ნითელი ჯვრიდან ვნოლით მაცნობოთ. ძალიან ვწუხვართ, თუ ჩვენსკენ რომელიმე სანიტარული რაზმი მოდის, ასეთი მისამართით მაგნობეთ: მეორე შემთხვევათა რაზმი. ექ. სოჭოლავასი ჩემთვის“.

სამხარალო მამა! მე ჯერჯერობით კარგად ვარ, სულ ერთ პოზიციისაგან ნახევარ ვერსზე ვართ, გოგორი-საგან 5 თუ 7-ზე. მტერი ჯერ შორს არის. ძალიან სცხებენ ჩვენები. ძალიან ადფრთოვანებულნი არიან. შალიკოს ამაგი გამიგით მოლოდ. თქვენც ყველანი ძალიან მაღლივრები არიან ჩემით. გკოცნით ბევრს. ცოტა თხილი თუ შესაძლებელია და რამე ტკიბილი გამოგზავნეთ. თუ რასაკვირველია შესაძლებელია. თავს გაუფრთხილდით, გკოცნით ბევრს. ისე არა ცივა. მოკითხვა ყველა ჩვენებს: ნუ გეშინიათ გავიმარჯვებთ სახელგონად.

მეორე დღეს მარო დაიღუპა.

